

c. Relațiile Țării Românești cu Sfântul imperiu romano-german.

După victoria otomană la Mohács și moartea regelui maghiar Ladislau II Jagello, Sfântul Imperiu romano-german revendica coroana Ungariei și a Boemiei, intrând în conflict cu Imperiul otoman pentru suzeranitatea asupra zonei panonice. Habsburgii au căutat să-și asigure stăpânirea pe cale diplomatică, prin tratative cu Poarta și printr-un program de atragerea a țărilor române, determinați și de faptul că după Mohács, oastea otomană s-a retras din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile și a dificultăților de aprovizionare, fiind apoi ocupată cu înfrângerea răscoalei din Cilicia. Au urmat mai multe acțiuni diplomatice de ambele părți care au culminat cu încercarea Porții de a trimite, în 1534, o solie conduse de Aloisio Gritti pentru stabilirea coordonatelor păcii dintre cele două imperii. Dar acesta a fost omorât pe drumul său, în Transilvania, printr-o acțiune comună organizată de domnii țărilor române și principele Transilvaniei, iar tratativele au eșuat.

Patru ani mai târziu, în 1538, Imperiul german a încheiat o alianță cu Veneția, intitulată *Liga Sfântă*, împotriva Imperiului otoman. În același an s-a semnat și *tratatul de la Oradea* între Ferdinand de Habsburg și Ioan Zapolya, prin care acesta din urmă ceda, după moartea sa, coroana Ungariei, prințului german. Prin acest tratat era anulată înțelegerea din 1528, dintre Ioan Zapolya și Poartă, unde, în schimbul coroanei maghiare și sprijinului militar, regele Ungariei recunoștea suzeranitatea sultanului.

Sultanul a fost determinat să schimbe acțiunile diplomatice cu cele militare. El a întreprins întâi o acțiune împotriva Moldovei lui Petru Rareș pentru a anula alianța încheiată împotriva sa și apoi a ocupat Buda, transformând-o în pașalâc, tăind astfel legăturile de comunicare directe ale Țării Românești spre Viena.

Poziția Porții, susținută de războaie victorioase purtate în tot cursul secolului al XVI-lea (pe teritoriul Ungariei în 1543, 1547, 1566), cu o scurtă perioadă de stăpânire austriacă asupra Transilvaniei, prin generalul imperial Castaldo, între 1551 și 1556, a însemnat pentru țările române pierderi teritoriale, îngrădirea autonomiei și creșterea obligațiilor economice.

Domnii Țării Românești de după 1526, Radu de la Afumați, Moise, Vlad Înecatul, Vlad Vintilă și Radu Paisie, au încercat să mențină legăturile diplomatice cu curtea de la Viena, în speranța unui ajutor. Dar opoziția unei părți a boierimii, adeptă a politicii obediente Porții pe care o considerau prea puternică și prea aproape pentru a putea fi înfrântă, a făcut inoperant rezultatul tratativelor purtate. Imperiul otoman a putut să intervină cu autoritate în Țara Românească și în 1545 să înscăuneze un domn complet supus turcilor în persoana lui Mircea Ciobanul.

Trebuie să adăugăm că în tot cursul secolului al XVI-lea imperialii nu au dispus nici de forțe financiare, nici militare pentru a lupta eficient în această parte a Europei; ei au încercat să-i mobilizeze pe domnii români oferindu-le un ajutor financiar mai mult formal.

Aceleași condiții s-au menținut și în prima jumătate a secolului al XVII-lea, cu o singură întrerupere la cumpăna dintre veacuri, când și situația internă a țărilor române, oprimate de suzeranitatea otomană, a determinat o nouă alianță cu împăratul și *Liga Creștină* realizată de acesta. Dar și de data aceasta ajutorul imperial a fost mai mult formal.

De fiecare dată când au reușit să-și impună autoritatea asupra Transilvaniei, între 1551-1556 și 1601-1603, imperialii au stârnit un puternic sentiment de revoltă a întregii populații împotriva administrației lor, din cauza spoliei la care aceasta a fost supusă.

Deci, până la mijlocul sec. al XVII-lea, Sfântul Imperiu romano-german cu tot efortul diplomatic, dar slab din punct de vedere financiar și militar, nu a reușit să preia supremația asupra teritoriului carpato-danubian de la otomani.